

nis, seu conversionis totius substantiæ panis in Corpus, et totius substantiæ vini in Sanguinem, quam veluti articulum fidei Tridentinum Concilium definivit, et quæ in solemnī fidei professione continetur: — Quatenus per inconsultam istiusmodi, suspiciosamque omissionem notitia subtrahitur tum articuli ad fidem pertinentis, tum etiam vocis ab Ecclesia consecratæ ad illius tuendam professionem adversus hæreses, tenditque adeo ad ejus oblivionem inducendam, quasi ageretur de quæstione mere scholastica, *perniciosa, derogans expositioni veritatis catholicæ circa dogma transsubstantiationis, favens hæreticis.*

50. *Doctrina Synodi*, qua dum profitetur credere Sacrificii oblationem extendere se ad omnes, ita tamen, ut in Liturgia fieri possit specialis commemoratio aliquorum tam vivorum quam defunctorum, precando Deum peculiariter pro ipsis: *dein continuo subjicit*: non tamen, quod credamus in arbitrio esse Sacerdotis applicare fructus Sacrificii cui vult; imo damnamus hunc errorem veluti magnopere offendentem jura Dei, qui solus distribuit fructus Sacrificii cui vult, et secundum mensuram, quæ ipsi placet: *Unde et consequenter traducit veluti falsam opinionem invectam in populum, quod illi, qui eleosynam subministrant Sacerdoti sub conditione, quod celebret unam Missam, specialem fructum ex ea percipiant*: — Sic intellecta, ut præter peculiarem commemorationem, et orationem, specialis ipsa oblatio seu applicatio Sacrificii, quæ fit a Sacerdote, non magis prosit, ceteris paribus, illis, pro quibus applicatur quam aliis quibusque; quasi nullus specialis fructus proveniret ex speciali applicatione, quam pro determinatis personis, aut personarum ordinibus faciendam commendat ac præcipit Ecclesia, speciatim a Pastoribus pro suis ovibus: quod veluti ex divino præcepto descendens a Sacra Tridentina Synodo diserte est expressum, *falsa, temeraria, perniciosa, Ecclesiæ injuriosa, inducens in errorem alias damnatum in Wiclepho*¹.

51. *Propositio Synodi enuntians* conveniens esse pro divinorum Officiorum ordine et antiqua consuetudine, ut in unoquoque Templo unum tantum sit Altare, sibi que adeo placere morem illum restituere, *temeraria, perantiquo, pio, multis abhinc sæculis in Ecclesia præsertim Latina vigenti, et probato mori injuriosa.*

52. *Item præscriptio vetans*, ne super Altaria sacrarum Reliquiarum thecæ, floresve apponantur, *temeraria, pio ac probato Ecclesiæ mori injuriosa.*

53. *Propositio Synodi, qua cupere se ostendit*, ut causæ tollerentur, per quas ex parte inducta est oblitio principiorum ad Liturgiæ ordinem spectantium, revocando illam ad majorem rituum simplicitatem,

¹ Benedictus XIV, Const. *Cum semper oblatas*, § 2.

tem, eam vulgari lingua exponendo et elata voce proferendo: — Quasi vigens ordo Liturgiæ ab Ecclesia receptus, et probatus aliqua ex parte manasset ex oblivione principiorum, quibus illa regi debet, *temeraria, piarum aurium offensiva, in Ecclesiam contumeliosa, favens hæreticorum in eam conviciis.*

54. *Declaratio Synodi*, qua postquam præmisit ordinem poenitentiae canonicæ sic ad Apostolorum exemplum ab Ecclesia statutum fuisse, ut esset communis omnibus, nec tantum pro punitione culpæ, sed præcipue pro dispositione ad gratiam, subdit se in ordine illo mirabili et augusto totam agnoscere dignitatem Sacramenti adeo necessarii, liberam a subtilitatibus, quæ ipsi decursu temporis adjunctæ sunt: — Quasi per ordinem, quo sine peracto canonicæ poenitentiae cursu hoc Sacramentum per totam Ecclesiam administrari consuevit, illius fuisset dignitas imminuta, *temeraria, scandalosa, inducens in contemptum dignitatis Sacramenti, prout per Ecclesiam totam consuevit administrari, Ecclesiæ ipsi injuriosa.*

55. *Propositio his verbis concepta*: Si charitas in principio semper debilis est, de via ordinaria ad obtinendum argumentum hujus charitatis oportet ut Sacerdos præcedere faciat eos actus humiliationis et poenitentiae, qui fuerunt omni ætate ab Ecclesia commendati; redigere hos actus ad paucas orationes, aut ad aliquod jejunium post jam collatam absolutionem, videtur potius materiale desiderium conservandi huic Sacramento nudum nomen poenitentiae quam medium, illuminatum et aptum ad augendum illum fervorem charitatis, qui debet præcedere absolutionem: longe quidem absimus ab improbanda praxi imponendi poenitentias etiam post absolutiones adimplendas: si omnia nostra bona opera semper adjunctos habent nostros defectus, quanto magis vereri debemus, ne plurimas imperfectiones admiserimus in difficillimo et magni momenti opere nostræ reconciliationis? — Quatenus innuit poenitentias, quæ imponuntur adimplendæ post absolutionem, spectandas potius esse veluti supplementum pro defectibus admissis in opere nostræ reconciliationis, quam ut poenitentias vere sacramentales et satisfactorias pro peccatis confessis: quasi (ut vera ratio Sacramenti, non nudum nomen servetur) oporteat de via ordinaria, ut actus humiliationis et poenitentiae, qui imponuntur per modum satisfactionis sacramentalis, præcedere debeant absolutionem, *falsa, temeraria, communi praxi Ecclesiæ injuriosa, inducens in errorem hæreticali nota in Petro de Osma confixum.*

56. *Doctrina Synodi qua postquam præmisit*: quando habebuntur signa non æquivoca amoris Dei dominantis in corde hominis, posse illud merito judicari dignum qui admittatur ad participationem Sanguinis Jesu Christi, quæ fit in Sacramentis, *subdit*, supposititias con-

versiones, quæ fiunt per attritionem nec efficaces esse solere nec durabiles; *consequenter* pastorem animarum debere insistere signis non æquivocis charitatis dominantis, antequam admittat suos pœnitentes ad Sacramenta, *quæ signa, ut deinde tradit* § 17, Pastor deducere poterit ex stabili cessatione a peccato et fervore in operibus bonis; *quem insuper* fervorem charitatis *perhibet* (de Pœnit. § 10) *velut dispositionem, quæ debet præcedere absolutionem*: — Sic intellecta ut non solum contritio imperfecta, quæ passim attritionis nomine donatur, etiam quæ juncta sit cum dilectione, qua homo incipit diligere Deum tanquam omnis justitiæ fontem, nec modo contritio charitate formata; sed et fervor charitatis dominantis, et ille quidem diuturno experimento per fervorem in operibus bonis probatus, generaliter et absolute requiratur, ut homo ad Sacramenta, et speciatim pœnitentes ad absolutionis beneficium admittantur, *falsa, temeraria, quietis animarum perturbativa, tutæ ac probatæ in Ecclesia praxi contraria, Sacramenti efficacix detrahens et injuriosa.*

57. *Doctrina Synodi, quæ de auctoritate absolvendi accepta per Ordinationem enuntiat*, post institutionem Diœcesium et Parochiarum conveniens esse, ut quisque judicium hoc exerceat super personas sibi subditas, sive ratione territorii, sive jure quodam personali, *propterea quod aliter confusio induceretur et perturbatio*: — Quatenus post institutas Diœceses et Parochias enuntiat tantummodo, conveniens esse ad præcavendam confusionem, ut absolvendi potestas exerceatur super subditos; sic intellecta tanquam ad validum usum hujus potestatis non sit necessaria ordinaria vel subdelegata illa jurisdictio, sine qua Tridentinum declarat nullius momenti esse absolutionem a Sacerdote prolatam, *falsa, temeraria, perniciosa, Tridentino contraria et injuriosa, erronea.*

58. *Item doctrina, qua postquam Synodus professa est, se non posse non admirari illam adeo venerabilem disciplinam antiquitatis, quæ, ut ait, ad pœnitentiam non ita facile et forte nunquam eum admittebat, qui post primum peccatum et primam reconciliationem relapsus esset in culpam, subjungit, per timorem perpetuæ exclusionis a communione et pace, etiam in articulo mortis magnum frenum illis injectum iri, qui parum considerant malum peccati, et minus illud timent, contraria Canonis 13 Concilii Nicæni I, Decretali Innocentii I ad Exuperium Tholos., tum et Decretali Cælestini I ad Episcopos Viennensis et Narbonensis provinciæ, redolens pravitatem, quam in ea Decretali sanctus Pontifex exhorret.*

59. *Declaratio Synodi de peccatorum venialium Confessione, quam optare se ait non tantopere frequentari, ne nimium contemptibiles reddantur ejusmodi Confessiones, temeraria, perniciosa, Sanctorum*

ac piorum praxi a sacro Concilio Tridentino probatæ contraria.

40. *Propositio asserens, Indulgentiam secundum suam præcisam notionem aliud non esse, quam remissionem partis ejus pœnitentiæ, quæ per canones statuta erant peccanti*: — Quasi Indulgentia præter nudam remissionem pœnæ canonicæ non etiam valeat ad remissionem pœnæ temporalis pro peccatis actuabilibus debitæ apud divinam justitiam, *falsa, temeraria, Christi meritis injuriosa, dudum in articulo 19 Lutheri damnata.*

41. *Item in eo quod subditur, Scholasticos suis subtilitatibus inflatos invexisse thesaurum male intellectum meritorum Christi et Sanctorum, et claræ notioni absolutionis a pœna canonica substituisse confusam et falsam applicationis meritorum*: — Quasi thesauri Ecclesiæ, unde Papa dat Indulgentias, non sint merita Christi et Sanctorum, *falsa, temeraria, Christi et Sanctorum meritis injuriosa, dudum in articulo 17 Lutheri damnata.*

42. *Item in eo quod superaddit, luctuosius adhuc esse quod chimerica isthæc applicatio transferri volita sit in defunctos, falsa, temeraria, piarum aurium offensiva, in Romanos Pontifices, et in praxim et sensum universalis Ecclesiæ injuriosa, inducens in errorem hæreticali nota in Petro de Osma confixum, iterum damnatum in articulo 22 Lutheri.*

43. *In eo demum, quod impudentissime invehitur in tabellas Indulgentiarum, Altaria privilegiata, etc., temeraria, piarum aurium offensiva, scandalosa, in summos Pontifices, atque in praxim tota Ecclesia frequentatam contumeliosa.*

44. *Propositio Synodi asserens, reservationem casuum nunc temporis aliud non esse, quam improvidum ligamen pro inferioribus Sacerdotibus, et sonum sensu vacuum pro pœnitentibus assuetis non admodum curare hanc reservationem, falsa, temeraria, male sonans, perniciosa, Concilio Tridentino contraria, superioris hierarchicæ potestatis læsiva.*

45. *Item de spe quam ostendit fore, ut reformato Rituali, et ordine pœnitentiæ, nullum amplius locum habituræ sint hujusmodi reservationes*: — Prout, attentâ generalitate verborum, innuit per reformationem Ritualis et ordinis pœnitentiæ factam ab Episcopo, vel Synodo aboleri posse casus, quos Tridentina Synodus (sess. 14, c. 7) declarat Pontifices Maximos potuisse pro suprema potestate sibi in universa Ecclesia tradita peculiari suo judicio reservare, *Propositio falsa, temeraria, Concilio Tridentino, et summorum Pontificum auctoritati derogans et injuriosa.*

46. *Propositio asserens, effectum excommunicationis exteriorem duntaxat esse quia tantummodo natura sua excludit ab exteriore com-*

municatione Ecclesiæ: — Quasi excommunicatio non sit poena spiritalis, ligans in Cœlo, animas obligans, *falsa, perniciosa, in articulo 25 Lutheri damnata, ad minus erronea*¹.

47. *Item quæ tradit*, necessarium esse juxta leges naturales et divinas, ut sive ad excommunicationem sive ad suspensionem præcedere debeat examen personale, atque adeo sententias dictas *ipso facto*, non aliam vim habere, nisi seriæ comminationis sine ullo actuali effectu, *falsa, temeraria, perniciosa, Ecclesiæ potestati injuriosa, erronea*.

48. *Item quæ pronuntiat*, inutilem ac vanam esse formulam nonnullis abhinc sæculis inductam absolventi generaliter ab excommunicationibus, in quas fidelis incidere potuisset, *falsa, temeraria, Ecclesiæ praxi injuriosa*.

49. *Item quæ damnat* ut nullas et invalidas suspensiones ex informata conscientia, *falsa, perniciosa, in Tridentinum injuriosa*.

50. *Item in eo quod insinuat*, soli Episcopo fas non esse uti potestate, quam tamen ei defert Tridentinum (*sess. 14, c. 1 de R.*) suspensionis ex informata conscientia legitime infligendæ, *jurisdictionis Prælatorum Ecclesiæ læsiva*.

51. *Doctrina Synodi*, quæ perhibet in promovendis ad Ordines, hanc de more, et instituto veteris disciplinæ rationem servari consuevisse, ut si quis Clericorum distinguebatur sanctitate vitæ, et dignus æstimabatur, qui ad Ordines sacros ascenderet, ille solitus erat promoveri ad Diaconatum vel Sacerdotium, etiamsi inferiores Ordines non suscepisset; neque tum talis Ordinatio dicebatur per saltum, uti postea dictum est:

52. *Item quæ innuit*, non alium titulum Ordinationum fuisse, quam deputationem ad aliquod speciale ministerium, qualis præscripta est in Concilio Chalced.; subjungens § 6, quoad Ecclesia sese his principiis in delectu sacrorum ministrorum confirmavit Ecclesiasticum ordinem floruisse; verum beatos illos dies transiisse, novaque principia subinde introducta, quibus corrupta fuit disciplina in delectu Ministrorum Sanctuarii:

53. *Item quod inter hæc ipsa corruptionis principia refert*, quod recessum sit a vetere instituto, quo, ut ait § 5, Ecclesia insistens Apostolicis vestigiis neminem ad Sacerdotium admittendum statuerat, nisi qui conservasset innocentiam baptismalem:

Quatenus innuit corruptam fuisse disciplinam per decreta et instituta: — 1. sive quibus Ordinationes per saltum vetitæ sunt; — 2. sive quibus pro Ecclesiarum necessitate et commoditate probatæ sunt Ordinationes sine titulo specialis officii, veluti speciatim a Tridentino Ordinatio ad titulum patrimonii: salva obedientia, qua sic ordinati

¹ Augustinus, *Epist. ccc., Auxilio Episc.*; tract. L, in Joann., n. 12.

Ecclesiarum necessitatibus deservire debent iis obeundis officiis, quibus pro loco ac tempore ab Episcopo admoti fuerint, quemadmodum ab Apostolicis temporibus in primitiva Ecclesia fieri consuevit; — 5. sive quibus jure Canonico facta est criminum distinctio, quæ delinquentes reddunt irregulares; quasi per hanc distinctionem Ecclesia recesserit a spiritu Apostoli, non excludendo generaliter et indistincte ab Ecclesiastico Ministerio omnes quoscumque, qui baptismalem innocentiam non conservassent: *Doctrina singulis suis partibus falsa, temeraria, Ordinis pro Ecclesiarum necessitate et commoditate inducti perturbativa, in disciplinam per canones, et speciatim per Tridentini Decreta probatam injuriosa*.

54. *Item quæ veluti turpem abusum notat* unquam prætere eleemosynam pro celebrandis Missis et Sacramentis administrandis, sicuti et accipere quemlibet proventum dictum *stolæ*, et generalim quodcumque stipendium et honorarium, quod suffragiorum, aut cujuslibet parochialis functionis occasione offerretur: — Quasi turpis abusus crimine notandi essent Ministri Ecclesiæ, dum secundum receptum et probatum Ecclesiæ morem, et institutum utuntur jure promulgato ab Apostolo accipiendi temporalia ab his, quibus spiritualia ministrantur, *falsa, temeraria, Ecclesiastici ac Pastoralis juris læsiva, in Ecclesiam ejusque Ministros injuriosa*.

55. *Item qua vehementer optare se profitetur*, ut aliqua ratio inveniretur minutuli Cleri (quo nomine inferiorum Ordinum Clericos designat), a Cathedralibus et Collegiatis submovendi, providendo aliter, nempe per probos et provectoris ætatis laicos, congruo assignato stipendio, ministerio inserviendi Missis et aliis officiis, veluti Acolythi, etc., ut olim, inquit, fieri solebat, quando ejus generis officia, non ad meram speciem pro majoribus Ordinibus suscipiendis redacta erant: — Quatenus reprehendit institutum, quo cavetur ut minorum Ordinum functiones per eos tantum præstentur exerceanturque, qui in illis constituti, adscriptive sunt (Concilium Provinciale IV Mediol.): idque ad mentem Tridentini (*sess. 25, c. 17*), ut sanctorum Ordinum a Diaconatu ad Ostiarum functiones ab Apostolicis temporibus in Ecclesia laudabiliter receptæ, et in pluribus locis aliquandiu intermissæ juxta sacros Canones revocentur, ne ab hæreticis tanquam otiose traducantur, *suggestio temeraria, piarum aurium offensiva, Ecclesiastici Ministerii perturbativa, servandæ quoad fieri potest in celebrandis Mysteriis decentiæ immutiva, in minorum Ordinum munera et functiones, tum in disciplinam per Canones et speciatim per Tridentinum probatam injuriosa, favens hæreticorum in eam conviciis et calumniis*.

56. *Doctrina quæ statuit* conveniens videri in impedimentis Ca-

nonicis, quæ proveniunt ex delictis in jure expressis ullam unquam nec concedendam, nec admittendam esse dispensationem æquitatis et moderationis canonicæ a sacro Concilio Tridentino probatæ læsiva, auctoritati et juribus Ecclesiæ derogans.

57. *Præscripto Synodi quæ generaliter et indiscriminatim veluti abusum* rejicit quamcumque dispensationem, ut plus quam unum residentiale beneficium uni, eidemque conferatur: item in eo quod subjungit, certum sibi esse juxta Ecclesiæ spiritum plus quam uno beneficio, tametsi simplici, neminem frui posse, *pro sua generalitate derogans moderationi Tridentini*, sess. 7, c. v; et sess. 24, c. xvii.

58. *Propositio quæ statuit* sponsalia proprie dicta actum mere civilem, continere, qui ad matrimonium celebrandum disponit, eademque civilium legum præscripto omnino subjacere: — Quasi actus disponens ad Sacramentum non subjaceat sub hac ratione juri Ecclesiæ, *falsa, juris Ecclesiæ quoad effectus etiam e sponsalibus vi canonicarum sanctionum profluentes læsiva, disciplinæ ab Ecclesia constitutæ derogans.*

59. *Doctrina Synodi asserens*, ad supremam civilem potestatem duntaxat originarie spectare contractui matrimonii apponere impedimenta ejus generis, quæ ipsum nullum reddunt dicunturque dirimentia, *quod jus originarium præterea dicitur cum jure dispensandi essentialiter connexum, subjungens*, supposito assensu vel conniventia Principum potuisse Ecclesiam juste constituere impedimenta dirimentia ipsum contractum matrimonii: — Quasi Ecclesia non semper potuerit ac possit in Christianorum matrimoniis jure proprio impedimenta constituere, quæ matrimonium non solum impediunt, sed et nullum reddant quoad vinculum, quibus Christiani obstricti teneantur etiam in terris infidelium, in eisdem dispensare, *Canonum 3, 4, 9 et 12, sess. 24 Concilii Trid. eversiva, hæretica.*

60. *Item rogatio Synodi* ad potestatem civilem, ut e numero impedimentorum tollat cognitionem spirituales, atque illud quod dicitur *publicæ honestatis*, quorum origo reperitur in collectione Justiniani, *tum ut restringat impedimentum affinitatis et cognitionis ex quacumque licita aut illicita conjunctione provenientis ad quartum gradum, juxta civilem computationem per lineam lateralem et obliquam, ita tamen ut spes nulla relinquatur dispensationis obtinendæ: — Quatenus civili potestatis jus attribuit sive abolendi, sive restringendi impedimenta Ecclesiæ auctoritate constituta, vel comprobata: item qua parte supponit Ecclesiam per potestatem civilem spoliari posse jure suo dispensandi super impedimentis ab ipsa constitutis vel comprobatis, libertatis ac Potestatis Ecclesiæ subversiva, Tridentino contraria, ex hæreticali supra damnato principio profecta.*

61. *Propositio quæ asserit*, adorare directe humanitatem Christi, magis vero aliquam ejus partem fore semper honorem Divinum datum creaturæ: — Quatenus per hoc verbum *directe* intendat reprobare adorationis cultum, quem fideles dirigunt ad humanitatem Christi, perinde ac si talis adoratio, qua humanitas ipsaque caro vivifica Christi adoratur, non quidem propter se, et tanquam nuda caro, sed prout unita Divinitati foret honor Divinus impertitus creaturæ, et non potius una eademque oratio, qua Verbum incarnatum cum propria ipsius carne adoratur, *falsa, captiosa, pio, ac debito cultui humanitati Christi a fidelibus præstito ac præstando detrahens, et injuriosa.*

62. *Doctrina*, quæ devotionem erga Sacratissimum Cor Jesu rejicit inter devotiones, quas notat velut novas erroneas, aut saltem periculosas: — Intellecta de hac devotione, qualis est ab Apostolica Sede probata, *falsa, temeraria, perniciosa, piarum aurium offensiva, in Apostolicam Sedem injuriosa.*

63. *Item* in eo, quod cultores Cordis Jesu hoc etiam nomine arguit, quod non advertant SS. Carnem Christi, aut ejus partem aliquam, aut etiam humanitatem totam cum separatione, aut præcisione a Divinitate adorari non posse cultu patriæ: — Quasi fideles Cor Jesu adorarent cum separatione, vel præcisione a Divinitate dum illud adorant uti est Cor Jesu, Cor nempe Personæ Verbi, cui inseparabiliter unitum est, ad eum modum, quo exsanguis Corpus Christi in triduo mortis sine separatione aut præcisione a Divinitate adorabile fuit in sepulchro, *captiosa, in fideles Cordis Christi cultores injuriosa.*

64. *Doctrina quæ veluti* superstitionem universe notat quamcumque efficaciam, quæ ponatur in determinato numero precum et piarum salutationum: — Tanquam superstitionem censenda esset efficacia, quæ sumitur non ex numero in se spectato, sed ex præscripto Ecclesiæ certum numerum precum, vel externarum actionum præinientis pro Indulgentiis consequendis, pro adimplendis poenitentiis, et generatim pro sacro et religioso cultu rite ex ordine peragendo, *falsa, temeraria, scandalosa, perniciosa, pietati fidelium injuriosa, Ecclesiæ auctoritati derogans erronea.*

65. *Propositio emuntians*, irregulare strepitum novarum institutionum, quæ dictæ sunt Exercitia vel Missiones... forte nunquam aut saltem perraro eo pertingere, ut absolutam conversionem operentur; et exteriores illos commotionis actus qui apparuerunt, nil aliud fuisse, quam transeuntia naturalis concussionis fulgura, *temeraria, male sonans, perniciosa, mori pio salutariter per Ecclesiam frequentata, et in verbo Dei fundato injuriosa.*

66. *Propositio asserens*, fore contra Apostolicam praxim et Dei consilia, nisi populo faciliores viæ pararentur vocem suam jungendi cum

voce totius Ecclesiæ: Intellecta de usu vulgaris linguæ in liturgicas preces inducendæ, *falsa, temeraria, ordinis pro Mysteriorum celebratione præscripti perturbativa, plurium malorum facile productrix.*

67. *Doctrina perhibens* a lectione sacrarum Scripturarum nonnisi veram impotentiam excusare, subjungens ultro se prodere obscurationem, quæ ex hujusce præcepti neglectu orta est super primarias veritates Religionis, *falsa, temeraria, quietis animarum perturbativa, alias in Quesnello damnata.*

68. *Laudatio*, qua summopere Synodus commendat Quesnelli commentationes in novum Testamentum, aliaque aliorum Quesnellianis erroribus faventium opera, licet proscripita; eademque Parochis proponit, ut ea tanquam solidis Religionis principiis referta in suis quisque Parœciis populo post reliquas functiones perlegant, *falsa, scandalosa, temeraria, seditiosa, Ecclesiæ injuriosa, schisma favens et hæresim.*

69. *Præscriptio*, quæ generaliter et indistincte inter imagines ab Ecclesia auferendas, velut rudibus erroris occasionem præbentes, notat imagines Trinitatis incomprehensibilis, *propter sui generalitatem temeraria, ac pio per Ecclesiam frequentato mori contraria, quasi nullæ existent imagines Sanctissimæ Trinitatis communiter approbatæ ac tuto permittendæ*¹.

70. *Item doctrina et præscriptio* generatim reprobans omnem specialem cultum, quem alicui speciatim imagini solent fideles impendere, et ad ipsam potiusquam ad aliam confugere, *temeraria, perniciososa, pio per Ecclesiam frequentato mori, tum et illi providentiæ ordini injuriosa, quo ita Deus nec in omnibus memoriis Sanctorum ista fieri voluit, qui dividit propria unicuique prout vult.*

71. *Item quæ vetat*, ne imagines præsertim Beatæ Virginis ullis titulis distinguantur præterquam denominationibus, quæ sint analogæ Mysteriis, de quibus in Sacra Scriptura expressa fit mentio: — Quasi nec adscribi possent imaginibus piæ aliæ denominationes, quas vel in ipsismet publicis precibus Ecclesia probat et commendat, *temeraria, piarum aurium offensiva, venerationi Beatæ præsertim Virginis debitæ injuriosa*².

72. *Item qua velut abusum extirpari vult* morem, quo velatæ aservantur certæ imagines, *temeraria, frequentato in Ecclesia, et ad fidelium pietatem fovendam inducto mori contraria.*

73. *Propositio enuntians* novorum festorum institutionem ex neglectu in veteribus observandis, et ex falsis notionibus naturæ et finis

¹ Benedictus XIV, Brevi Sollicitudini, anno 1745.

² S. Augustinus, *Epist. lxxviii, Clero senioribus et universæ plebi Eccl. Hipponensis.*

earumdem solemnitatum originem duxisse, *falsa, temeraria, scandalosa, Ecclesiæ injuriosa, favens hæreticorum in dies festos per Ecclesiam celebratos conviciis.*

74. *Deliberatio Synodi* de transferendis in diem Dominicum festis per annum institutis: idque pro jure, quod persuasum sibi esse ait Episcopo competere super disciplinam Ecclesiasticam in ordine ad res mere spirituales; ideoque et præceptum Missæ audiendæ abrogandi diebus, in quibus ex pristina Ecclesiæ lege viget etiamnum id præceptum; tum etiam in eo, quod superaddit de transferendis in Adventum Episcopali auctoritate jejuniis per annum ex Ecclesiæ præcepto servandis: — Quatenus adstruit Episcopo fas esse jure proprio transferre dies ab Ecclesia præscriptos pro festis, jejuniisve celebrandis: aut inductum Missæ audiendæ præceptum abrogare, *propositio falsa, Conciliorum Generalium, et summorum Pontificum læsiva, scandalosa, schismati favens.*

75. *Doctrina quæ perhibet* beatis temporibus nascentis Ecclesiæ juramenta visa esse a documentis Divini Præceptoris, atque ab aurea Evangelica simplicitate adeo aliena, ut ipsummet jurare sine extrema et ineluctabili necessitate reputatum fuisset actus irreligiösus, homine Christiano indignus: *insuper* continuatam Patrum seriem demonstrare juramenta communi sensu pro vetitis habita fuisse: indeque progreditur ad improbanda juramenta, quæ Curia Ecclesiastica Jurisprudentiæ feudalis, ut ait, normam secuta in investituris, et in sacris ipsis Episcoporum Ordinationibus adoptavit statuitque, adeo implorandam a sæculari potestate legem pro abolendis juramentis, quæ in curiis etiam Ecclesiasticis exiguntur pro suscipiendis muniis et officiis, et generatim pro omni actu curiali, *falsa, Ecclesiæ injuriosa, juris Ecclesiastici læsiva, disciplinæ per Canones inductæ et probatæ subversiva.*

76. *Insectatio, qua Synodus* scholasticam exagitat, veluti eam, quæ viam aperuit inveniendis novis, et inter se discordantibus systematibus, quoad veritates majoris pretii, ac demum adduxit ad probabilismum et laxismum: — Quatenus in scholasticam rejicit privatorum vitia, qui abuti ea potuerunt, aut abusi sunt, *falsa, temeraria, in sanctissimos viros et Directores, qui magno Catholicæ Religionis bono scholasticam excoluere, injuriosa, favens infestis in eam hæreticorum conviciis.*

77. *Item in eo quod subdit*, mutationem formæ regiminis Ecclesiastici, qua factum est, ut Ministri Ecclesiæ in oblivionem venirent suorum jurium, quæ simul sunt eorum obligationes, eo demum rem adduxisse, ut obliterari faceret primitivas notiones Ministerii Ecclesiastici, et sollicitudinis pastoralis: — Quasi per mutationem regiminis congruentem disciplinæ in Ecclesia constitutæ, et probatæ obli terar

unquam potuerit, et amitti primitiva notio Ecclesiastici Ministerii, pastoralisve sollicitudinis, *propositio falsa, temeraria, erronea.*

78. *Præscriptio Synodi* de ordine rerum tractandarum in collationibus, qua posteaquam præmisit, in quolibet articulo distinguendum id quod pertinet ad finem, et ad essentiam Religionis, ab eo quod est proprium disciplinæ, *subjungit*, in hac ipsa (*disciplina*) distinguendum quod est necessarium, aut utile ad retinendos in spiritu fideles, ab eo quod est inutile, aut onerosius quam libertas filiorum novi fœderis patiat, magis vero, ab eo, quod est periculosum et noxium, utpote inducens ad superstitionem, et materialismum; — Quatenus pro generalitate verborum comprehendat, et præscripto examini subiiciat etiam disciplinam ab Ecclesia constitutam et probatam, quasi Ecclesia quæ spiritu Dei regitur, disciplinam constituere posset non solum inutilem et onerosiorem, quam libertas christiana patiat, sed et periculosam, noxiam, inducentem in superstitionem et materialismum, *falsa, temeraria, scandalosa, perniciosa, piarum aurium offensiva, Ecclesiae ac spiritui Dei quo ipsa regitur, injuriosa, ad minus erronea.*

79. *Assertio*, quæ conviciis, et contumeliis insectatur sententias in scholis catholicis agitas, et de quibus Apostolica Sedes nihil aliud adhuc definiendum, aut pronuntiandum censuit, *falsa, temeraria, in scholas catholicas injuriosa, debite Apostolicis Constitutionibus obedientiæ derogans.*

80. *Regula 1^a* quæ statuit universe et indiscriminatim statum Regularem aut Monasticum natura sua componi non posse cum animarum cura, cumque vitæ pastoralis muneribus, nec adeo in partem venire posse Ecclesiasticæ Hierarchiæ, quin ex adverso pugnet cum ipsiusmet vitæ monasticæ principiis, *falsa, perniciosa, in sanctissimos Ecclesiæ Patres, et Præsules qui regularis vitæ instituta cum clericalis Ordinis muneribus consociarunt, injuriosa, pio, vetusto, probato Ecclesiæ mori, summorumque Pontificum sanctionibus contraria: quasi Monaci quos morum gravitas et vitæ, ac fidei institutio sancta commendat, non rite, nec modo sine Religionis offensione, sed et cum multa utilitate Ecclesiæ Clericorum officii aggregentur.*

81. *Item in eo quod subjungit*, sanctos Thomam et Bonaventuram sic in tuendis adversus summos homines Mendicantium Institutis versatos esse, ut in eorum defensionibus minor æstus, accuratio major desideranda fuisset, *scandalosa, in sanctissimos Doctores injuriosa, impiis damnatorum Auctorum contumeliis fovens.*

82. *Regula 2^a*, multiplicationem Ordinum ac diversitatem naturaliter inferre perturbationem et confusionem: item in eo quod præmittit § 4, Regularium fundatores, qui post monastica instituta prodierunt,

Ordines superaddentes Ordinibus, Reformationes Reformationibus, nihil aliud effecisse, quam primariam mali causam magis magisque dilatare: — Intellecta de Ordinibus, et institutis a S. Sede probatis, quasi distincta piorum munerum varietas, quibus distincti Ordines additi sunt, natura sua perturbationem et confusionem parere debeat, *falsa, calumniosa, in Sanctos fundatores eorumque fideles alumnos, tum et in ipsos summos Pontifices injuriosa.*

85. *Regula 3^a*, qua postquam præmisit, parvum corpus degens intra civilem societatem, quin fere sit pars ejusdem, parvamque monarchiam figit in statu, semper esse periculosum, subinde hoc nomine criminatur privata Monasteria, communis instituti vinculo sub uno præsertim capite consociata, veluti speciales totidem monarchias civili reipublicæ periculosas et noxias, *falsa, temeraria, regularibus institutis a sancta Sede ad Religionis profectum approbatis injuriosa, favens hæreticorum in eadem instituta insectationibus, et calumniis.*

84. *Art. 1.* De uno duntaxat Ordine in Ecclesia retinendo, ac de seligenda præ ceteris Regula sancti Benedicti, cum ob sui præstantiam, tum ob præclara illius Ordinis merita; sic tamen ut in his, quæ forte occurrent temporum conditioni minus congrua, instituta vitæ ratio apud Portum-Regium lucem præferat ad explorandum quid addere, quid detrahare conveniat:

2. Ne compotes fiant Ecclesiasticæ Hierarchiæ, qui se huic Ordini adjunxerint, nec ad sacros Ordines promoveantur, præterquam ad summum unus, vel duo, initiandi tanquam Curati, vel Cappellani Monasterii, reliquis in simplici Laicorum ordine remanentibus:

3. Unum tantum in unaquaque civitate admittendum Monasterium, idque extra mœnia civitatis in locis abditioribus et remotioribus collocandum:

4. Inter occupationes vitæ monasticæ pars sua labori manuum inviolate servanda, relicto tamen congruo tempore Psalmodiæ impendendo, aut etiam si cui libuerit, litterarum studio. Psalmodia deberet esse moderata, quia nimia ejus prolixitas parit præcipitantiam, molestiam, evagationem. Quo plus auctæ sunt Psalmodiæ, orationes, preces, tantundem peræqua proportione omni tempore imminutus fervor est, sanctitasque Regularium:

5. Nulla foret admittenda distinctio Monachos inter sive choro, sive ministeriis addictos; inæqualitas isthæc gravissimas omni tempore lites excitavit ac discordias, et a communitatibus Regularium spiritum charitatis expulit:

6. Votum perpetuæ stabilitatis nunquam tolerandum. Non illud norant veteres Monaci, qui tamen Ecclesiæ consolatio, et Christianismi

ornamentum extiterunt. Vota castitatis, paupertatis, et obedientiæ non admittentur instar communis et stabilis regulæ. Si quis ea vota, aut omnia, aut aliqua facere voluerit, consilium, et veniam ab Episcopo postulabit, qui tamen nunquam permittet, ut perpetua sint; nec anni fines excedant. Tantummodo facultas dabitur ea renovandi sub iisdem conditionibus:

7. Omnem Episcopus habebit inspectionem in eorum vitam, studia, progressum in pietate; ad ipsum pertinebit Monachos admittere et expellere semper tamen accepto contubernali consilio:

8. Regulares Ordinum, qui adhuc remanent, licet Sacerdotes, in hoc Monasterio admitti etiam possent, modo in silentio et solitudine propriæ sanctificationi vacare cuperent: quo casu dispensationi locus fieret in generali regula sub num. 2° statuta, sic tamen ne vitæ institutionem sequantur ab aliis discrepantem, adeo ut non plus quam una, aut ad summum duæ in diem Missæ celebrentur, satisque ceteris Sacerdotibus esse debeat una cum communitate concelebrare. — Vota perpetua usque ad annum 40 aut 45 non admittendâ. Moniales solidis exercitationibus, speciatim labori addicendæ: a carnali spiritualitate qua pleræque detinentur, avocandæ: expendendum, utrum quod ad ipsas attinet, satius foret Monasterium in civitate relinqui:

Systema vigentis, atque jam antiquitus probatæ ac receptæ disciplinæ subversivum, perniciosum, constitutionibus Apostolicis et plurium Conciliorum etiam Generalium, tum speciatim Tridentini sanctionibus oppositum et injuriosum, favens hæreticorum in monastica vota, et regularia instituta stabiliori consiliorum Evangelicorum professioni addicta conviciis et calumniis.

85. *Propositio enuntians, qualemcumque cognitionem Ecclesiasticæ Historiæ sufficere, ut fateri quisque debeat convocationem Concilii Nationalis unam esse ex viis canonicis, qua finiatur in Ecclesia respectivarum Nationum controversiæ spectantes ad Religionem: — Sic intellecta, ut controversiæ ad fidem et mores spectantes in Ecclesia quacumque subortæ, per Nationale Concilium irrefragabili iudicio finiri valeant; quasi inerrantia in fidei et morum quæstionibus Nationali Concilio competeret, schismatica, hæretica.*

Conclusio Bullæ, ubi alia adnotantur.

783. Ceterum per hanc expressam præfatarum propositionum et doctrinarum reprobationem, alia in eodem Libro contenta nullatenus approbare intendimus; cum præsertim in eo complures deprehensæ fuerint propositiones et doctrinæ sive illis quæ supra damnatæ sunt

affines, sive quæ communis et probatæ cum doctrinæ et disciplinæ temerarium contemptum, tum maxime infensum in Romanos Pontifices et Apostolicam Sedem animum præ se ferunt. — Duo autem speciatim notanda censemus, quæ de augustissimo Sanctissimæ Trinitatis Mysterio § 2 decreti de fide, si non pravo animo, imprudens certe Synodo exciderunt, quæ facile rudes præsertim et incautos in fraudem impellere valent.

« 1. Dum posteaquam rite præmisit Deum in suo esse unum et simplicissimum permanere, continuo subjungens ipsum Deum in tribus Personis distingui, perperam discedit a communi, et probata in christianæ doctrinæ Institutionibus formula, qua Deus unus quidem in tribus Personis distinctis dicitur non in tribus Personis distinctus; ejus formulæ commutatione hoc vi verborum subrepat erroris periculum, ut Essentia distincta in Personis putetur, quam fides Catholica sic unam in Personis distinctis confitetur, ut eam simul profiteatur in se prorsus indistinctam.

« 2. Quod de ipsismet tribus divinis Personis tradit, eas secundum earum proprietates personales et incommunicabiles exactius loquendo exprimi seu appellari Patrem, Verbum et Spiritum Sanctum: quasi minus propria et exacta foret appellatio Filii tot Scripturæ locis consecrata, voce ipsa Patris e cælo et a nube delapsa, tum formula Baptismi a Christi præscripta, tum et præclara illa Confessione qua beatus ab ipsomet Christo Petrus est pronuntiatus: ac non potius retinendum esset quod edoctus a B. Augustino Angelicus præceptor (1 p., q. 54, a. 2) vicissim ipse docuit in nomine Verbi eandem proprietatem importari, quæ in nomine Filii, dicente nimirum Augustino (de Trin. VII, c. 11); eo dicitur Verbum quo Filius.

764. « Neque silentio prætermittenda insignis ea fraudis plena Synodi temeritas, quæ pridem improbatam ab Apostolica Sede Conventus Gallicani Declarationem anni 1682 ausa sit non amplissimis modo laudibus exornare, sed quo majorem illi auctoritatem conciliaret, eam in Decretum de fide inscriptum insidiosè includere, articulos illos in illa contentos plane adoptare, et quæ sparsim per hoc ipsius Decretum tradita sunt, horum articulorum publica et solemnî professione obsignare. Quo sane non solum gravior longe se nobis offert de Synodo, quam Prædecessoribus nostris fuerit de Comitibus illis expostulandi ratio, sed et ipsimet Gallicanæ Ecclesiæ non levis injuria irrogatur quam dignam Synodus existimaverit, cujus auctoritas in patrocinium vocaretur errorum quibus illud est contaminatum Decretum. — Quamobrem quæ Acta conventus Gallicani, mox ut prodierunt, Prædecessor Noster Venerabilis Innocentius XI per Litteras in forma Brevis die 11 apr. 1682; post autem expressius Alexander VIII Constitutione

Inter multiplicēs 4 aug. 1690 pro Apostolici sui muneris ratione improbarunt, rescinderunt, nulla et irrita declararunt; multo fortius exigit a Nobis pastoralis sollicitudo recentem horum factam in Synodo tot vitii affectam adoptionem veluti temerariam, scandalosam ac praesertim, post edita Praedecessorum Nostrorum Decreta, huic Apostolicae Sedi summopere injuriosam reprobare ac damnare, prout eam praesenti hac nostra Constitutione reprobamus et damnamus ac pro reprobata et damnata haberi volumus¹.

785. « Ad id genus fraudis pertinet, quod Synodus in hoc ipso Decreto *de fide* quamplures articulos complexa quos Lovaniensis Facultatis Theologi ad Innocentii XI iudicium detulerunt, tum et alios duodecim a Cardinali de Noailles Benedicto XIII oblatos, non dubitaverit ex reprobato II Ultrajectensi Concilio vanum vetusque commentum exsuscitare, temereque his verbis jactare in vulgus, nempe universae Europae notissimum esse, eos articulos Romae severissimo examini subiectos fuisse, et non solum a qualicumque censura immunes exiisse, sed etiam a laudatis Romanis Pontificibus fuisse commendatos: cujus tamen assertae commendationis non modo nullum exstat authenticum documentum, quin potius eidem refragantur acta examinis, quae in Nostrae supremae Inquisitionis Tabulis asservantur, e quibus id tantum apparet, nullum super iis prolatum fuisse iudicium. »

¹ Pontifex Benedictus XIV scribens ad supremum Hispaniae Inquisitorem 31 Julii 1748, circa defensionem hujus declarationis a Bossuet confectam, aiebat: *Difficile profecto est aliud opus reperire, quod aeque adversetur doctrinae extra Galliam ubique receptae de S. Pontificis ex cathedra definitis infallibilitate, de ejus excellentia super quodcumque Concilium oecumenicum, de ejus jure indirecto, si potissimum religionis et Ecclesiae commodum id exigat, super juribus temporalibus Principum supremorum.* Vid. *Memorie di religione, di morale e di letteratura.* Modena, t. XIV: *Aforismi sui quattro articoli della dichiarazione del 1682, diretta ai giovani teologi.* — It. Veith, *De Primatu R. Pontificis*, etc. A Romano Pontifice quaesitum fuit: « N. Confessarius in Gallis consulit, num ipse queat et debeat absolvere illos Ecclesiasticos, qui se subjicere recusant condemnationi, quam sancta Sedes edidit quatuor celeberrimarum propositionum eleri Gallicani. Ita multae tollentur quaestiones et conscientiae quiescent. » — Respondit per sacram Pœnitentiariam ut sequitur: *S. Pœnitentiaria, diligenter perpensa proposita quaestione, respondendum censuit: Declarationem conventus Gallicani anni 1682, ab Apostolica Sede improbatam quidem fuisse, ejusque conventus acta rescissa, et nulla atque irrita declarata; nulla tamen theologicæ censuræ notam doctrinae Declaratione illa contentæ iniustam fuisse: propterea nihil obstarè quominus sacramentali absolute donentur sacerdotes illi, qui bona fide et ex animi sui persuasionè doctrinae illi adhuc adhærent, modo absolute digni aliunde videantur.*

APPENDIX II

ROMANARUM CONGREGATIONUM RESPONSA
PLURIMA AC NOVISSIMA AD PRAXIM MAXIME
SPECTANTIA

786. *Prænotanda.* Occurrunt nonnunquam in responsionibus Sacrarum Congregationum verba non adeo facilis intelligentiæ; explicantur. *Dilata*, seu differtur respondere, ut res maturiori examini subjiçatur, utpote difficilis solutionis. *Affirmative et amplius: Negative et amplius*, seu cum res fuerit in S. Congregatione plus æquo discussa, et plenius votis prout jacet decisa, non amplius admittitur tale quaesitum. *Nihil*, seu non admittitur petitio utpote incongrua. *Relatum vel Lectum*, seu cum relatum vel lectum fuerit in S. Congregatione postulatam, non fuit admissum. *Reponatur*, seu non datur responsio, sed petitio reponitur in Archiviis S. Congregationis. *Detur decretum generale*, scilicet responsio obligans omnes. *Spectare ad Episcopum* vel *orator adeat episcopum*, ut nempe ipse provideat juxta canonicas ordinationes, non autem juxta libitum suum. *Non congruere*, id est Congregatio non putat quod conveniat concedere quod quaeritur¹.

An Episcopi possint esse judices ad declaranda dubia super sacris ritibus et caeremoniis exorta? S. R. C. respondit, *negative* 11 jun. 1605.

Cum sæpe oriantur dubia super authenticitate nonnullorum Decretorum, quæ licet in publicis tabulis S. R. C. inscripta reperiantur; at in collatione eorundem decretorum typis edita ommissa fuere, quaeritur an talia decreta pro postulantium voto eidem collectioni addi possint? *Affirmative*; S. R. C. 17 sept. 1822.

Quaesitum fuit: 1. quum in declaratione SS. Rituum Congregationis 25 maii 1846 sancitum fuerit decreta et responsiones ab ipsa emanatas, dummodo scripto formiter editæ fuerint, eandem auctoritatem habere

Datum Romæ, in sacra Pœnitentiaria, die 27 sept. 1825. — « Michael Cardinalis de Petro, Major Pœnitentiarius. » V. Toricelli, *Dissertaz.* v, vi.

¹ Explicantur abbreviationes: S. R. C. id est Sacra Rituum Congregatio; S. C. E., id est Sacra Congregatio Episcoporum; S. C. C., id est Sacra Congregatio Concilii; S. C. I., id est Sacra Congregatio Indulgentiarum; C. S. O., id est Congregatio Sancti Officii, quæ quidem est supremæ inquisitionis.